

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 1 mars 1926 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lindring i arrendevillkoren för vissa arrendatorer av kronans jordbruksdomäner och i anledning därav väckt motion.

Genom en den 31 december 1925 dagtecknad proposition, nr 10, vilken hänvisats till jordbruksutskottet har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt i statsrådet fört protokoll för samma dag föreslagit riksdagen att godkänna följande förslag till

Allmänna grunder för lindring i arrendevillkoren för vissa arrendatorer av kronans jordbruksdomäner.

1 §.

Är kronoegendom genom domänstyrelsens försorg upplåten på arrende, må arrendatorn på därom gjord ansökning kunna erhålla lindring i arrendevillkoren under förutsättning,

att arrendeavtalet slutits under något av åren 1917—1921;

att den 14 mars 1926 av arrendetiden återstå minst tre år;

att de kontraherade arrendevillkoren, med hänsyn till rådande förhållanden, befinnas oskäligt tyngande och arrendatorn på grund härav kan befaras bli urståndsatt att fullgöra sina förbindelser enligt avtalet; samt

att arrendatorn gjort vad av honom skäligen kan påfordras för hållande av den arrenderade fastigheten i god hävd.

2 §.

Lindring i arrendevillkoren må endast avse nedsättning i arrendeavgiften.

3 §.

Nedsättning må beviljas med högst en tredjedel av i 2 § omförmälda avgift, och må dylik nedsättning ej medgivas för längre tid än fem år i sänder och ej för tid, som förflutit före arrendeåret 1926—1927.

4 §.

Ansökning om lindring i arrendevillkoren skall ingivas till vederbörande länsstyrelse före utgången av år 1926; dock att, sedan sådan lindring en gång medgivits, ansökning om fortsatt åtnjutande av dylik förmån skall ingivas inom tid, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

Länsstyrelsen skall, där sådant för åstadkommande av nödig utredning prövas erforderligt, föranstalta om ny arrendeuppskattning, så snart sådan lämpligen kan ske. Kostnaden härför skall gäldas av arrendatorn.

5 §.

Ansökning, varom i 4 § förmäles, skall prövas och avgöras av domänstyrelsen.

Över styrelsens beslut må talan fullföljas hos Kungl. Maj:t genom besvär, som skola ingivas till jordbruksdepartementet före klockan tolv å sextionde dagen från det sökanden erhållit del av beslutet.

6 §.

Vad ovan sagts beträffande arrendator äger jämväl tillämpning å arrendators stärbhusdelägare och löftesman, vilken själv övertagit arrendet, ävensom å annan, som under något av åren 1917—1921 med vederbörligt godkännande fått arrendet på sig överlåtet, men gäller däremot icke i fråga om arrendators konkursborgenärer eller annan hans löftesman, än nyss sagts.

7 §.

Kungl. Maj:t äger meddela de närmare bestämmelser, som kunna finnas erforderliga för tillämpningen av här ovan angivna grunder.

Härjämte har till jordbruksutskottet hänvisats en i anledning av nämnda proposition i andra kammaren väckt motion, nr 138, av herr *Andersson* i Grimbo, vari hemställt, att i förslaget till allmänna grunder till lindring arrendevillkoren för vissa arrendatorer av kronans jordbruksdomäner riksdagen måtte vidtaga den ändring, att 1 § erhåller följande lydelse:

»Är kronoegendom — — — — — under förutsättning att arrendeavtalet slutits under något av åren 1917—1922 att — — — — — i god hävd.»

Efter överenskommelse mellan andra lagutskottet och jordbruksutskottet hava berörda proposition och motion hänskjutits till sammansatta andra lag- och jordbruksutskott.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till förenämnda proposition och motion.

Förevarande proposition är i likhet med propositionen nr 29 angående lindring i arrendevillkoren för vissa arrendatorer av till ecklesiastikt ändamål lagen jord — beträffande vilken proposition jämte den däröver väckta motionen II: 323 utskottet denna dag avgivit särskilt utlåtande, nr 1, — föranledd av 1925 års riksdags skrivelse (nr 338) i anledning av väckta motioner om åtgärder för åstadkommande av lindring i arrendevillkoren för vissa arrendatorer av publik jord.

Utskottet.

Då de här föreslagna grunderna för lindring i arrendevillkoren för vissa arrendatorer av kronans jordbruksdomäner i sak äro av samma innehåll, som det genom förberörda proposition nr 29 framlagda förslaget till lag angående lindring i arrendevillkoren för vissa arrendatorer av till ecklesiastikt ändamål anslagen jord, samt respektive motioner likaledes hava motsvarande innebörd, torde utskottet i det nu föreliggande ärendet få hänvisa till vad utskottet anfört i sitt förenämnda utlåtande nr 1.

I anslutning härtill får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte med avslag å motionen II: 138 bifalla förevarande proposition nr 10.

Stockholm den 1 mars 1926.

På sammansatta andra lag- och jordbruksutskottets vägnar:

O. NILSSON.

Närvarande: se under utlåtande Nr 1.

Reservation:

av herr *Andersson* i Grimbo.